

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Postboks 1025 Sentrum, 0104 Oslo
Telefon 21 02 34 00
Telefaks 21 02 34 01
Besøksadresse Tollbugata 35
Kontingentkonto 8380 08 68621
Bankkonto annet 8380 08 68605
post@forskerforbundet.no
www.forskerforbundet.no
Foretaksnr 971 422 505

Deres ref: 14/6199

Vår ref: 122555

Vår dato: 16.03.2015

Høringsuttalelse - NOU 2014:14 Fagskolen - et attraktivt utdanningsvalg

Her følger Forskerforbundets høringsuttalelse til *NOU 2014:14 Fagskolen - et attraktivt utdanningsvalg*. Forskerforbundet mener det er en god utredning som berører et viktig og noe neglisjert felt i norsk utdanning.

Forskerforbundet mener det er behov for en styrket fagskole og en mer helhetlig politikk for fagskolen som tydeliggjør forholdet mellom videregående yrkesutdanning, fagskoler og høyere utdanningsinstitusjoner. Fagskoleutdanning må bli en attraktiv utdanningsvei som utgjør et tydelig alternativ til høyere utdanning. Statistisk sentralbyrås framskrivning av befolkning og arbeidsstyrke indikerer at det kan bli et betydelig underskudd på personer med kortere yrkesrettet utdanning og personer med fagbrev frem mot 2030. Den i dag relativt beskjedne fagskolesektoren har potensial til å dekke en stor del av dette underskuddet og bør spille en mer sentral rolle for å imøtekomme fremtidens kompetansebehov. Vi ønsker oss en seriøs og relevant fagskolesektor som en del av det tertiære utdanningsnivået og har i fagskolens år forventninger til den politiske oppfølgingen av denne utredningen.

Forskerforbundet slutter seg til de fleste analysene og tiltakene i utredningen. Vi er enige i beskrivelsen av disse utfordringene:

1. Fagskolenes har en uklar plass og er for svakt integrert i utdanningssystemet
2. Arbeidslivet mangler eierskap til fagskolene
3. Utdanningskvaliteten er for svak flere steder
4. Fagskolene mangler en helhetlig og formålstjenlig styring
5. Finansieringssystemet for fagskolene er uklart

I det følgende vil vi derfor kun kommentere noen enkeltpunkter i utredningen.

Det er viktig for studiekvaliteten at universiteter og høyskoler fremdeles skal ha adgang til selv å vurdere i hvilken grad de enkelte fagskoleutdanningene gir relevant studieforberedthet og eventuelt inneholder kvalifikasjonselementer som kan sies å være ekvivalente med aktuelle studieprogrammer. Det må være UH-institusjonene som avgjør om det er grunnlag for opptak og eventuelt fritak for enkelte kurs eller deler av utdanningen fram til kandidateksamen. Her synes utvalgets betegnelse «hensiktsmessig overgang» å være god. Fagskoler og UH-institusjoner bør stimuleres til å utforme samarbeidsavtaler om innpass der det er hensiktsmessig. Løsninger som legger opp til å gi automatisk innpass er faglig uforsvarlig og kan gå ut over tilliten til utdanningene.

Når det kommer til finansieringsordningen, mener Forskerforbundet det er viktig å sikre at offentlige midler blir brukt hensiktsmessig på seriøse og kvalitetssikrede fagskoler og i tråd med arbeidslivets behov. Finansieringsordningen bør ikke endres før nye og bedre styringsstrukturer og kvalitetssikringsordninger er på plass. Dersom de private fagskolene skal få offentlig finansiering må det sikres at skolene ikke kan ta ut profitt på driften, slik det også er for UH-institusjoner etter UH-loven § 7.1.2.

Forskerforbundet støtter forslaget om å evaluere Nasjonalt fagskoleråd. Det synes viktig og riktig at Fagskolerådet må få en bredere arbeidslivsforankring og sammensetning enn i dag, for å få økt legitimitet.

Forskerforbundet støtter den delen av utvalget som ønsker å beholde betegnelsen fagskolepoeng. Det vil bidra til å ivareta fagskolens egenart. Betegnelsen «studiepoeng» i høyere utdanning er knyttet til, og kompatibel med, de europeiske ECTSene, etablert med tanke på mobilitet og som et ledd i Bolognaprosessen. Det vil være uheldig om vi på norsk gir samme betegnelse til utdanning som gir godkjente ECTS og utdanning som ikke gir det.

Utvalget tar i for liten grad opp forholdet mellom offentlige og private fagskoler og hvordan dette bør reguleres framover. Figur 3.2 (side 33 i utredningen), synliggjør at det er det offentlige som sørger for det viktige regionale fagskoletilbudet. Derfor er det uklart hvor hensiktsmessig det er å redusere antallet offentlige fagskoler til mellom fem og ni, slik utvalget foreslår. Det virker som dette ikke er tilstrekkelig gjennomtenkt og forankret. En viss konsentrasjon og samling i faglige sterke tilbud, vil antagelig være nødvendig, men man kan like gjerne tenke seg at fagskoletilbudet videreutvikles og utbygges, og slik skaper større og sterkere skoler.

Fagskolenes styrke bør fremdeles være at de er korte og yrkesrettede, og at de evner raskt å svare til arbeidslivets skiftende behov. Ut fra det bør en fagskole tilby opplæring på maksimum 2 år. Det er ikke behov for å opprette fagskoletilbud tilsvarende eller innenfor fagområder der det allerede eksisterer høyskoletilbud.

Med vennlig hilsen
Forskerforbundet

Petter Aaslestad
Leder

Hilde Gunn Avløyp
Generalsekretær